

LOVÉTEI KIÁLTÓ

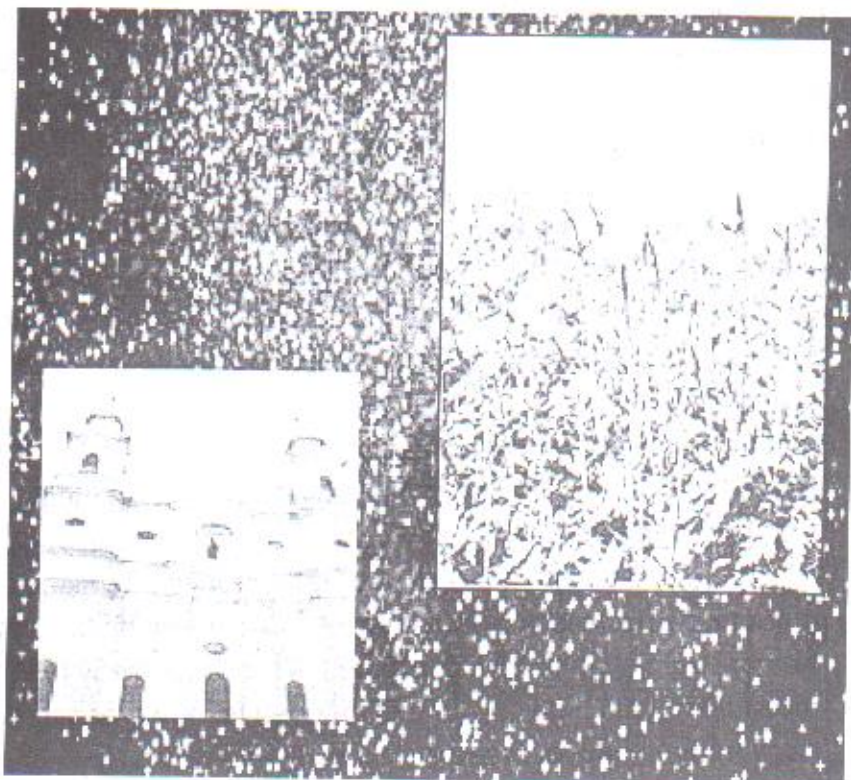
VI. évfolyam, 5. szám, 2004. május Ára szabadeladásban: 8000 lej

Kunszery Gyula:

Pünkösöd

És amikor érkeztek
a Pünkösödnek napjai,
összegyűltek egy kis házban
Krisztus első papjai.
(Rongyos ruhák, kérges kezek,
fésületlen üstökök:
ily egyszerű proletárok
a legelső püspökök.)
És hirtelen lőn az égből
mint egy sebes szélvihar,
s betöltő az egész házat
zengő-zúgó égi zaj.
És eloszlott tüzes nyelvek
lebegtek a szobában,
s az isteni Szentlélekkel
betelének mindnyájan.
S akik eddig gyávák voltak,
bátrak lettek hirtelen,
s a tudatlan agyvelőkben
kigyulladt az Értelem.

S kik eddig a zsidón kívül
nem tudtak más nyelveket,
minden nyelven hirdették
már a krisztusi elveket.
És kiket a sanda kétely
oly gyorsan megrendíte:
ingadozó tamásoknak
megszilárdult a Hite.
Köztük eddig egyetértés
alig-alig lehetett,
s fellángolt most a szívükben
az isteni Szeretet!

MÁJUS

Itt van a csodálatos tavasz, teljes pompájában virágzik a kert, a mező, újjászületik a természet! Nálunk átlagban 120-140 liter eső hull négyzetméterenként, ami elengedhetetlen a növények fejlődéséhez, mert a nagy párolgás miatt gyorsan száradnak a földek. Sok gondot okoznak a mezőgazdaságban a május közepi és végi fagyok. Nem ritkák 1500-1800 méteren a hegyekben a havas esők és a havazások sem.

A népi megfigyelések szerint a fagyok a hónap első dekádjában és május 25-e körül jelentkeznek. Jó vigyázni ilyenkor a palántákra. Számos népszokás kötődik e hónaphoz, mint például az elsejei májusfaállítás.

Május régi magyar neve Pünkösöd hava a hónap legjelesebb egyházi ünnepe után.

Pünkösöd húsvét után a hetedik vasárnapra, "kerekén" az 50. napra esik (ezért pünkösöd a neve, a görög pentekoszte = ötvenedik után), 10 nappal Krisztus mennybemenetelének ünnepét követően - megfelelően az Apostolok cselekedeteiben írtaknak.

Dokumentum*Egy határlevél (metalis) a XVII. század második feléből*

Mű Bíró István középső, és Bíró Bálint homoródszentmártoniak, kénosi Kénosi Pál deák üdösebbik, Udvarhelyszéknek egyik vicekirálybírája, és Vas András ugyan kénosi, Udvarhelyszékben lakók, nemes emberek, adjuk tudtára mindeneknek az kiknek illik, ez mi jelen való levelünknek rendibe, hogy in hoc anno praesenti 1673 die 23 mensis juni, mikoron volnánk ezen Udvarhelyszékben Homoródalmas és Lövéte között való helyben, Mészköbükke nevű helyben, mely meg nevezet hely végett rég hogy már Lövéte és Almasfalva perlekednek és veszekednek, jelen lévén mind két faluk lakosi jobb részint, közikbe szállva alkudok így meg őket, mind két részről penig, mind Almasnak és Lövétének bírái az teljes faluk képekben, és akarattokból kezek beadásával minket meg bírálának, almási falusbíró Jakab István veres darabant, Bodor Lőrinc és Sándor Gergely Almásfalvának képekben, kik is nemesek. Lövétei falusbíró Tamás György veres darabant, Sata András és János Miklós, nemesek, Lövétefalva képében; hogy tudni illik, az mely darab hely felől perlettek és veszekedtek, ezen megírt két faluk, azok közül való veszekedéseket és perlekedéseket ki vevők és egyeztetők így meg; hogy azt az meg említet darab helyet ketté szakasztók és halmokat hányatánk, meg határozók mindeneknek az ő helyeit. Elkezdvén az mint Abásfalvanak, Keményfalvanak, Almasnak és Lövétének, ezen négy faluknak határa meg egyez, Homoród-Keményfalva felé nap haladatra, ott el kezdvén az gypűröl az határlást, ott hányatánk egy halmot, onnat meg indulván az úton ki, az Barta mezejének alsó végére, ott is hányatánk egy halmot, onnan menénk az Barta kútjára az melyet határnak hagyánk, az kúttól megindulván ki az bérc felé az oldalba hányatánk két halmot, az bércezen is hányatánk egy halmot egy nagy cserefa tövében, az Mocsármező felett való oldalban, onnat megyen fel egy eresz az bükk szélén az Várhegy tetejére az hol egy nagy hányás vagyon, melyet halom gyanánt hagyánk, onnat ismét megindulván napkelet felé Várhegye nyakára ott hányatánk egy halmot egy cserefa tövére, onnat megindulván Kisláz oldalában, ugyan napkelet felé egy nagy követ hagyánk halomnak; onnat megindulván bé az Homorod vize felé, ugyan napkeletre, egy nagy cserefa alatt hányatánk egy halmot Kisláz végében felül; onnat be menénk az élen egyenest az két patak között, hányatánk egy halmot, onnan alább menvén napkeletre az élen az hol az két patak öszve esik azon felül az ormozaton az két patak között hányatánk egy halmot, onnat szakad be az két patakban, mely patakot hívnak az lövéteiek Nagybagó patakának, az almásiak Csösz patakának mely patakot hagyánk határnak, az patakon megyen be az határ, az Homoród vizében napkeletre. Ez penig így mene végben, hogy az mely perlekedések és veszekedések voltak ezen darab határ felől az két falunak, vagy csak privatus személyeknek is, azokat mind le hagyák, annihilálák, kassalak; mindenek ezen dologból véghez menének, úgy, hogy valamelyik fél, velin toto velin parta ez mi határhánt halmunkat violalna, fel bontana, háborítaná, meg nem állaná, decretaris columnia maradjon érette, az határ mégis helyben maradjon, meljet az meg álló fél az meg nem álló félen vigore ... ptentis, egy vicekirálybírátt vévén maga mellé exequaltathasra. Mely határlás mi általunk így menvén végben írtuk meg ez mi határjáró levelinket, az mi igaz hütünk szerént meljet pecsétinkel is és subscriptionkal is confirmáltunk.. Datum Anni die, locoq. supra nottis.

Correcta per nos Judices.

Szöveghű közlés: Mihály János

A helyhatósági választások margójára

Magyar
Polgári
Szövetség

a választás szabadsága

Mint arról már hírt adtunk márciusi lapszámbunkban, Lövétén is szervezni kezdtük a Magyar Polgári Szövetséget

(MPSZ). Szerettük volna, hogy Lövétén is legyenek választások a szavazások helyett. Nem sikerült. Nem sikerült, mert valakiknek nem tetszett az országban, hogy az emberek kezdik kezükbe venni saját problémáik megoldását, és nem felülről várják az irányítást, a mindentudó, okos gondolatokat. A szörnyűség az, hogy ez a nemtetszés olyan emberek és szervezet részéről történt, mely valamikor a magyarok érdekeinek érvényesítéséért lett létrehozva, hogy érdekeinket képviselje, érvényesítse a bukaresti honatyák között. Képviseli és érvényesíti is, csak a bökkenő az, hogy a bukaresti érdekeket a magyarok körében. Azt sem restelli elkövetni, hogy a helyi érdekekért, az autonómiáért nyíltan harcoló csapatot a jog eszközével megfojtja azok segítségével, akiknél pont az autonómiát kellene kiharcolnia. Megtette, és Erdélyben, így Lövétén is sok ember, sok jó ember nem indulhat a helyhatósági választásokon. Nincs veszélyeztetve a magyar képviselet. Nincs veszélyeztetve az egység. De nem tudom, veszélyeztetve van-e a haladás azáltal, hogy sok helyen megcsömörölte a hercehurca miatt a politikától az emberek, s azok, akik nem a politikáért, a pénzért, hanem a településükért vállalták volna fel az önkormányzati képviseletet vagy polgármesterséget, most visszalépnek a közéleti munkától. S azok, akik nem lépnek vissza, ők is kevésbé kerülnek olyan helyzetekbe, hogy döntéseikkel szolgálni tudnák a haladást. Számomra erre a legjobb példa a FIDESZ és a Magyar Szocialista Párt (MSZP) között lezajlott helyzet, melynek hatását mindannyian érezzük a bőrünkön. És akik egy kicsit is követték a politikát, azok tudják, akik nem, azoknak most mondom, hogy a Magyar Polgári Szövetséget (MPSZ) amennyiben hagyják, hogy már a 2004. június 6-án sorra kerülő választásokon induljon, úgy munkájukat a FIDESZ támogatta volna, az RMDSZ-t, amelyről név említése nélkül a fentiekben már szóltam néhányat, őt a Magyar Szocialista Párt (MSZP). Remélem mindannyian érzik, valami olyan erő munkálkodik a háttérben, amelyről mindannyiunknak tudni kell: NEM A MAGYAR

ÉRDEKET SZOLGÁLJA, hanem egy olyan globális érdeket, amelyben csak az lesz a fontos, hogy mennyit vásárolunk, mennyi javat fogyasztunk pénzzel vásárolva, és nem az, hogy az ember emberként élhessen ott, ahová köti őt történelme, ősei, halottjai, családja.

Végezetül csak annyit, hogy persze a fentiekért nem a Lövetei RMDSZ-t teszem felelőssé, ők a fentiek kialakulásáért nem tehetnek, de ha már szerepet vállaltak, kötelesek tenni azért, hogy a dolgok a helyi közösség szempontjából jó irányba haladjanak.

Lázár László

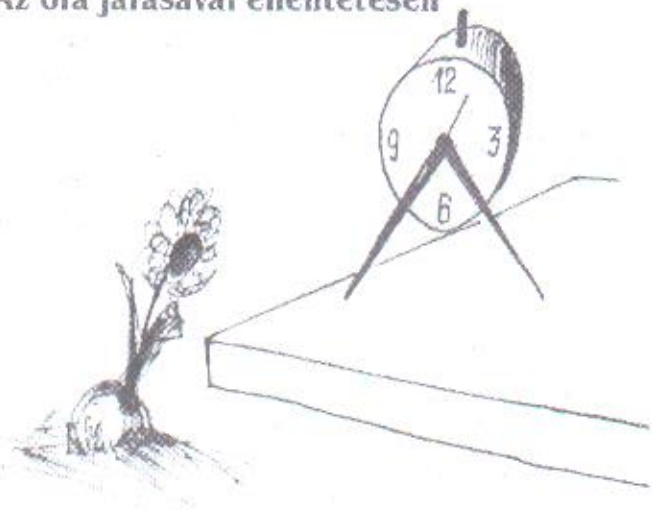
Iskolai hírek

Idén alövetei Székely Mózes Általános iskola újból megrendezte az Áros Géza kupát, melyen iskolánk tanulói jelesen szerepeltek, hazahozták a vándorkupát, ugyanis elsők lettek az öt részvevő iskola csapatai közül. A lövetei csapatból került ki a legtechnikásabb játékos Kelemen Emil, valamint a gólkirály Mihály Szabolcs VIII. B osztályos tanulók személyében.

Május 28-án kerül sor Homoródalmáson a hagyományos Homoród Kupára, ahol a lövetei iskola sportolói újból összemérhetik tudásukat a két Homoród menti iskolák sportolóival. Reméljük, újabb győzelmekkel öregbítik az lövetei iskola hírnevét.

Az I. A osztály színjátszói május 22-én részt vettek a felsőboldogfalfi Játsszunk együtt! gyermekszínházi fesztiválon.

Az óra járásával ellentétesen

Pedagógiai lexikon

Gyámoltalanság

Az, hogy a szülők kit tartanak gyámoltalan gyermeknek, mindig attól függ, hogy milyen követelményeket támasztanak vele szemben. Van szülő, aki a hároméves gyermeket gyámoltalannak tartja, ha nem köszön szépen az idegeneknek, de nem tartja annak, ha nem tudja kifűzni a cipőjét. Nagyobb gyermekeknél sokszor halljuk a szülő panaszát, hogy a gyermek gyámoltalan, mert nem tud tolakodni, de nem tartja annak, ha ölbe tett kézzel várja, hogy az anyja megfőzze neki a tojást. Gyámoltalanságon általában járatlanságot értünk az élet olyan dolgaiban, amelyeknek ismeretét a gyermektől - életkorát tekintve - már elvárhatnánk. A példákban láthatjuk, hogy a gyermek gyámoltalansága elsősorban nevelés kérdése: ha a szülők korán önállóságához szoktatják, ha sikeres teljesítményeiért dicsérik, megvan a remény, hogy nem válik gyámoltalanná. Nem szabad gyámoltalannak nevezni az úgynevezett élelmesség híján lévő gyermeket: az élelmesség - az önérvényesítés természetes és szükséges határain túl - legtöbbször önzést jelent, igyekezetet mások kitérésére. Ezzel az "élelmes gyermek" sokszor nevelői és társai, s később a társadalom becsülését is eljártssza.

Gyengédség

A szülők gyengédsége hozzátartozik a gyermek életszükségleteihez, egészséges fejlődéséhez: elmaradása a gyermeket a későbbi életében vagy szerencsétlenné, állandóan szeretet-hajszolóvá, vagy rideggé, igazi érzésekre képtelenné teszi. A szülők gyengédsége ne csak annak külső jeleiben mutakozzék meg, hanem a gyermekkel szemben való tapintatos együttérzésben, megvigasztalásban, ha valami baj éri. Gyengédségre kell nevelni a gyermeket is, elsősorban a szülők példáján keresztül. Gyengédséget ébreszt a gyermekben, ha egy kisebb gyermeket védhet, babusgathat, vagy kis állat gondozásával bízunk meg.

Gyermekkori emlékek

Az első gyermekkori emlékek általában 3-4 éves korra nyúlnak vissza. Vannak, akik már két éves korukból megőriztek egy-egy emlékképet, de az is előfordul, hogy valaki csak a hatéves kor után történetekre emlékszik. A gyermekkori emlékeket elszigetelt voltak jellemzi, nem alkotnak folyamatos sort, az egyes emlékképek szigetekté

emelkednek ki a teljes felejtés vagy egy homályos összkép háttéréből. A fennmaradt emlékek sokszor jelentéktelen dolgokra vonatkoznak, szinte érthetetlen, hogy mi őrizte meg őket a feledéstől, mélyebb vizsgálatnál viszont kiderül, hogy fontosabb eseményekkel vagy érzelmekkel függnek össze. A kora gyermekkor élményeinek, akár tudatos nyomot hagynak az emlékezetben, akár félig tudattalanul élnek tovább, igen nagy hatásuk van az ember lelki egészségére, jellemképződésére, személyiségének alakulására.

András Magdolna óvónő

Utolsó mondatok

Mondták már, hogy csúnya a feleséged?
Fiatalember, mutassa csak, hova is szól a jegye?!

És most megmutatom, hogy kell kibiztosítani a gránátot.

Hol van a kamionon a fék????

Először is: Önök megsértették a személyiségi jogaimat...

Szerencsére vége van a támadásnak...

Egész egyszerűen imádom, ahogy te csinálod a gombát!

A gyalogosoknak a zebrán mindig elsőbbségük van!

Vigyázz, dől a fa! Nem arra!

Úgy érzem, gázszivárgás van. Hozz egy gyufát, megnézem!

Mi ez a piros gomb itt, a kávéscsészém alatt, tábornok úr?

Ezek mind szigetelve vannak...

Szerintem a fekete színű a nulla. Nézd, simán megfogom MmMm...

Ennek a bombának a gyújtószerkezete AKUSZTIKUS!

Siessetek, már villog a zöld!

Nem a férjed jött haza, Szivi?

Nézd! Már nem ráz a hajszárító!

Papa, miért nem emeli fel a mágnes ezt a floppy-t?

Vigyázni kell, ezek a mai hátizsákok pont olyanok, mint egy ejtőernyő...

Ne lőjj...

Mocskos terroristák! Nem árulom el.

Na látod, drágám! Nem kell ide gázszereelő!

Most pedig meg kell nyomni ezt a gombot.

Milyen gázszag van, és milyen sötét...

Mit félték tőle?! Hiszen csak egy gyenge

nő

Jobbról jó!

Föld napja ötödször

Idén ötödik alkalommal szervezett a LIE az iskola segítségével Föld napi rendezvényt. Habár világszerte április 22-én tartják e zöld napot, mi vasárnap, 25-én nyitottuk meg a meghirdetett rajzkiállítás, és ugyanakkor volt az V-VII. osztályosok vetélkedője is.

Az idei rajzverseny témája szorosan kötődött falunk életéhez és múltjához, mivel Hagyományos földművelés Lövétén címmel kellett elkészíteniük munkáikat a versenyzőknek. A kiállításon 188 alkotást csodálhatott meg a közönség. A kiállítás fődíját a zsűri Gábor Hajnal VII. A osztályos tanulónak ítélte oda, de rajta kívül még 24-en kaptak ajándékot.

A tematikus vetélkedő idén ért el negyedik kiadásához, és örömmel vettük tudomásul, hogy a gyerekek vállalkozó kedve nem csappant a tanulás iránt, hiszen most hét csapat jelentkezett a versenyre. Erről a versenyről eláruljuk az olvasóknak, hogy egyhónapos előzetes felkészülés után kerül sor rá, amikor is a versenyző csapatok egy előre közölt könyvészet segítségével készülnek a megmérettetésre. A megadott témák persze a környezetismeret és környezetvédelem területéről valók. Az idei verseny győztese a Kolibri csapat volt (Demeter Katalin, Egyed Noémi, György Csaba, György Éva és Lázár Enikő VII. B osztályos tanulók), akik már tavaly is megnyerték a versenyt, így rutinos versenyzőknek mondhatók. Sajnos kevés szülő vette a fáradságot, hogy jelenlétével támogassa versenyző csemetéjét, pedig bizonyára jól jött volna egy kis biztatás a gyerekeknek.

A verseny támogatója volt a székelyudvarhelyi AGORA Fenntartható Fejlesztési Munkacsoport, akik jóvoltából a vetélkedő minden résztvevője egy szép és hasznos folyóiratot kapott. Ezen kívül a Lövétei Ifjak Egyesülete másfél millió lejt költött ajándékokra és szervezésre. Külön köszönetet szeretnénk mondani azon pedagógusoknak, akik segítettek a szervezésben, a zsűrizésben és lebonyolításban.

Reméljük, hogy jövőre még több látogató érzi át e rendezvény által nyújtott élményt!

András Mónika

Helyzetkép 2004 májusában

"Már rég nem jártam az erdei birtokra" kezdettel több beszélgetés is történt és történik településünkön. Sajnos ezzel egyidőben jelentkezik az érdektelenség, s kezdődik a meggondolatlan, felelőtlen döntések sorozata, amikor az erdei birtokot méltánytalanul alacsony áron adjuk oda használatba minden jött-ment embernek anélkül, hogy tudnánk, hogy ki és mi, és nem-e léteznek olyan viselt dolgai, amiből arra lehet következtetni, hogy a bérlő szándéka nem tisztességes, és a bérlés csak ürügy lesz más irányú cselekedetek elvégzéséhez, ami sok esetben a bérelt és a szomszédos területeken található fa elhordása. Meggondolatlanul odaadva jóval nagyobb kárt okozunk valamelyik falus társunknak mint amekkora hasznot hajtunk magunknak, arról nem is beszélve, hogy saját magunknak is kárt okozunk azáltal, hogy a helyünkről a bérlő a széna helyet a fát hordja el. Mindezek mellett nem elhanyagolható az sem, hogy szép lassan az így idekerülő idegenek hatására a környék köztudatában az kezd jelentkezni, hogy Lövétén mindent lehet, mert ott nem foglalkoznak az emberek azzal, hogy kiét s miét is viszik.

Hogy milyen hatásai vannak a fent leírt gondolkodásnak, arról néhányan már tudnának beszélni. Ugyanis megtörtént, hogy a fenti módon lövétei területre beengedett gazda a falus társunkat saját helyén fenyegette meg azért, mert szólni mert arról, hogy a sarjút ne etesse le; vagy, hogy egy idegennek eladott terület mellől miként tűntek el a fenyőfák. Az is megesett, hogy mikor az ember a saját vagyona érdekében felszólalt a betolakodóval szemben, az azt mondta: "Magának háza s csúrje es van, ugye?" utalván arra, hogy felgyűjtja, ha nem hagyja, hogy azt csináljon amit akar. És folytathatnám.

Számomra az a legszomorúbb a fentiekben, hogy a helyzet kialakulásáért saját magunk vagyunk a felelősek, és az nem kenhető senki másra, de nem merjük felvállalni, hogy mindannyiunknak köze van a helyzethez, kinek meggondolatlansági, kinek nemtörődömségi vagy akár ne adj isten rosszindulatú alapon.

És ma már lassan kezdünk félni elmenni a saját erdei kaszálónkra, nehogy ott kapjuk a jogtalan betolakodót, mert még meg talál verni, ha megzavarjuk a nyugodt lopásban.

Megkérek mindenkit, hogy amennyiben ismeretlenek kéri erdei kaszálóját haszonbérbe, a fentiekre hivatkozva addig ne adja oda, míg nem tudja, hogy ki is az az ember, akivel beszélget, vagy ki neki a megbízója, mert hanem lassan a idegenek fognak nekünk parancsolni, hogy mit is tehetünk erdeinkben, vagy akár otthonainkban.

Lázár László

Mihály János:

A lövetei római katolikus egyházközség története

A ferences hagyományok szerint Havasalja falvaiban a szerzetesek aktív tevékenységet folytattak (sorra járták a plébániákat, s ahol nem volt pap, mindenütt kiszolgáltatták a szentségeket) a XVII. század folyamán. Lövete is azon plébániák és filiák közé tartozott, hol "Szent Ferenc fiai működtek". Egyike volt ezeknek Reverendissimus P. Taplóczai (Görög) István, a "lánglelkű szónok", aki a Rómába küldött felterjesztés szerint: "az eretnekiség gyászos elterjedésekor, mikor az erdélyi kath. Egyház hajója veszélynek volt kitéve, nem késlekedett az Úr házáat falként védelmezni; a székelyföldi Csík, Gyergyó- Kászont, Oláhfalut, Lövétét, [...] , az eretnekiség szennyétől megmentette, saját személyével, jelenlétével és tekintélyével az eretnek papokat, vagyis prédikátorokat, kik a katolikusok templomaiban már terjesztették hamis hitelveiket és a szentegyházak ellen dühöngtek, kiirtotta és az igaz hitet ezen helyeken arannyira állandóvá tette, hogy az Isten kegyelme és dicső Anyjának esedezése folytán az eretnekiség annyi viharai között is sértetlenül megmaradtak.". A későbbi forrásaink ezt egyértelműen bizonyítják is.

A XVII. század második feléből szintén rendelkezünk néhány olyan misszionáriusi jelentéssel, amelyek betekintést nyújtanak Lövete korabeli egyházi viszonyaiba. Ezek közé tartoznak Damokos Kázmér (1606-1677) obszerváns ferences szerzetes 1657., 1668. és 1670. évi jelentései, melyek a székelyföldi katolikus plébániák létszámáról is adatokat közölnek. Az 1657. évi jelentés minden egyes faluról közli, hogy azokban hány család és hány lélek lakott. A becsült adatok szerint Lövétén mintegy 60 család, azaz 500 katolikus lélek élt. Az 1668. évi jelentés adatai is becslésen alapulnak. Ekkor a falu becsült lélekszáma 300 volt. Az 1670. évi jelentés Damokos Kázmér személyes székelyföldi egyházlátogatásán alapult. Damokos valamennyi lelket, férfit és nőt, a legkisebbtől a legnagyobbig számba vett. Lövétén 562 lelket számolt meg. Az 1657. és

1670. évi jelentések tájékoztatnak arról is, hogy a plébánia már nem üres. A lövetei egyházközségnek ekkor már volt papja.

A késő gótikus templom és az egyházközség történetét a XVII. század végétől a bővebb forrásoknak köszönhetően részletesebben nyomon tudjuk követni. A korabeli vikáriusi, főesperesi vagy püspöki látogatások alkalmával készült feljegyzések, jegyzőkönyvek többé-kevésbé részletesen tájékoztatnak az egyházközségen belüli viszonyokról, az illető plébánia előjáróiról, az egyházi épületek állapotáról, felszereléséről, a szükséges intézkedésekről stb. Ezek közé tartozik, a Szebelébi Bertalan idejében (aki 1678-1707 között volt erdélyi vikárius) keletkezett, s jelenleg a székelyudvarhelyi plébánia levéltárában található jegyzőkönyvgyűjtemény, mely az 1683-1702 közötti időszakot foglalja magába. 1693. jan. 14-én általános vizitáció volt Lövétén. Szebelébi Bertalan vikárius, kadicfalvi Török István, mocsonoki Pál udvarhelyi esperes, Zinder Pál udvarhelyi plébános, Káldi György szentléleki plébános és vizsgálóbíró, Csomortáni And-

rás egyházi ügyvéd, valamint Lukács Gergely, Udvarhelyszék esküdt jegyzője a vizitáció tagjai, az egyházközség épületeit romosan találták. Meghagyták a lövetei megyebírónak 24 forint büntetés terhe alatt, hogy az egyház épületein észlelt "defectusokat restauraljak". Az ellenőrzést az udvarhelyi esperesre bízták. 1694. szept. 17-én Mocsonoki esperes látogatása alkalmával felvett jegyzőkönyvből egyértelműen kitűnik, hogy elsősorban a paplakon és a templomon voltak "fogyatkozások." Kiváltképp a "... templom in ruina vagyon s sok üdöktől fogva ugy is vagjon...". Mivel egyiket sem építették, javították eddig -bár határozat volt rá-, 36 forint büntetéssel terhelték meg az egyházi előjáróságot ideiglenesen. A vizitáló bizottság ugyanakkor elrendelte "... hogy ahoz erto emberekkel s építő Mesterekkel es Esperes több Egyházi emberekkel, ahova alkalmazottabb heljre ítélik, a fundamento.[a templomot-sz. m.] ujolag épiczék. Legalabb punköst tajba az epitesekhez mindgyart hozza kezdgyenek. Sub poena eadem, a Pater hazanak fogyatkozasat renovaljak in modo.". Hat év múlva (1702. február 23.), Adorján János udvarhelyi esperes látogatásakor Istvánffi Ferenc lövetei plébános jelenlétében Sós János megyebírót (juxta templi) és a

többi egyházfit (Kovács Lőrinc, Gergely István, Balázs Péter, Miklós János), valamint az esküdteket (Égei Péter, Mihály András, Márton István, Péter György, Sata János, Orbán András) az egyházközség újra törvénybe idézte (ún. megyeszéke elé-sz. m.). Elsősorban "mind a templom, es cinterem kertibe valo defectusokért, s megje hazinal valo fogjatkozásokert is a meljek felesen es karosan vadnak". Egyiket sem építették, javították ("nem igen restauráltak") kellőképp, bár "annak elötte is in petitiok (büntetésük) volt eö k[e]g[ye]lmeknek arról [...]. Újból pénzbírságot helyeztek kilátásba, s meghagyták: "hogy eö k[e]g[ye]lmek közeleb pünköstig minden fogjatkozásokat restauralanak sub poena (büntetés terhe alatt) fl 24.". Hogy a romos egyházi épületek (paplak, templom) javításához, megépítéséhez a kuruc háborúk idején (1703-1711) hozzáfogtak-e vagy sem, nem tudjuk. Valószínű, hogy kisebb javításokat, átépítéseket végeztek, de nagyméretű építkezésekhez, véleményünk szerint, nem fogtak/foghattak hozzá. Az építkezéseknél nagy akadály lehetett a korabeli háborús időszak (a bizonytalan világ), valamint az 1708-1711-es, majd az 1717-1719-es pestisjárványok. Ugyanakkor építkezésre, legalábbis felújításra utal az a tény, hogy egyházi hagyományok szerint Mártonffi Antal püspöksége alatt (1713-1721) a templomot újrászentelték Kisboldogasszony tiszteletére. Ez arra utal, hogy, ha templomot nem is emeltek az alapoktól, de a régi, omladozót 1711-1721 között valamelyest restaurálták.

Első pünkösdi napja

Levegő és légzés az élet kelléke: enélkül negyedóraig se élhetünk. A levegő zúgása első pünkösdi napján jelezte, hogy itt élet támadt.

Tüzes nyelvek alakjában szállt le a Szentlélek az Egyházba. A nyelvek azt jelezték, hogy az apostolok megkapták a nyelvek adományát, hogy az Úr tanítását minden nyelven prédikálhassák. A fő azonban a tűz. Mit csinál a tűz? Világít és melegít éppúgy, mint a nap az égen. A Szentlélek is világított és melegített az apostolok lelkében: a Szentlélek világosságot gyújtott az apostolok fejében, s meleget, erőt adott az apostolok szívébe. Bár három évig jártak az apostolok az Úr Jézus iskolájába, sokat nem értettek, mást elfelejtettek. Pünkösdi napján világosság lett az apostolok fejében, miként világosság lesz a sötét szobában, amikor édesanyád égő lámpát hoz a szobába. (Forrás: Szuszai: A jellem útja 28.)

VI. Udvarhelyszéki Egyházzenei Kórustalálkozó

Szentkeresztbánya, 2004. IV. 24.

Szívesen jövök mindig a kórustalálkozóra, mert: "Úgy énekeltek, hogy ezek a falak repednek, s a mennyeiek örülnék" így kezdte predikációját Kovács Sándor főesperes úr. Majd az énekesek lelkére kötötte, hogy a Szentaldozás nagyon fontos, mert ez hála az Istennek, hiszen "ti is ajándékba kaptátok a szép hangotokat".

Újra kórustalálkozón vettünk részt, szinte mondhatjuk, hogy a szomszédban, hiszen Szentkeresztbányán gyűltünk össze. Lövétéről az idén 32 énekessel vettünk részt Kolozsi László kántor úr vezetésével. A kántor úr érdekesen választotta ki a két éneket, amit előadtunk. Az egyik a "Bús magyarok imádkoznak" (amelyet, hadd áruljam el, Zsolt fia írt át négy szólamra), a másik "Hazafias Mária dal" (Mária Síralma). Mind a két éneknek gyönyörű, magyarokhoz szóló szövege van.

Engedjétek meg kiemelnem, hogy ez nem verseny, hanem egy nagy találkozó, ahol megismerjük egymást és egymástól tanulunk. Az idén kísérekkel együtt 500-nál többen voltunk.

Nagyon szép, amikor sorra állnak fel a kórusok, és mindenki előveszi a tarisznyából a kiválasztott éneket. Ha újat énekelnek, azt figyeljük, ha ismerős az ének, akkor kíváncsiak vagyunk, mások hogy adják elő. Habár nem vagyunk annyian a lövetei kórusban, mint 15 évvel ezelőtt, még mindig ott vagyunk a nagy létszámú kórusok között. Reméljük, Isten segítségével mindig lesz utánpótlás, és még sokáig énekelhetünk Isten dicsőségére és az emberek örömére.

Végül köszönjük vendéglátóinknak a szíves fogadtatást, a Kántor úrnak pedig köszönjük, hogy annyi éven át tanított és tanít, a kórusgoknak pedig további kitartást kívánunk.

Lázár Béla

Népi idő- és termésjóslatok

május 3. Szent Keresztkor vetett kukoricának csak a szára nő nagyra.

május 4. Leköpi Flórián a krumplivetőket.

május 7. Szaniszló veri a diót. (Sokszor elfagy e napon)

május 12-14. Pongrác, Szervác, Bonifác, három fagyos szent. Hogy ne bántsák a szőlőt, füstöljenek kendtek.

május 25. Orbán megeszi a babot. (Elfagy.) Ha a hangyák ide-oda futkosnak, vagy a kemény utat kifúrják, eső lesz.

Horgász-vadász kalauz

A síkvizeken tilos a halászat, mivel most van a hal-szaporodás időszaka. Elsejétől már lehet hegyi vizekben sebespisztrángra horgászni.

Valamennyi kártékony állat és madár vadászata engedélyezett azok kivételével, amelyek a törvény védelme alatt állnak. Úgyszintén külön engedéllyel tizenötödikéig vadászható a medve és a farkas, azután pedig az őzbak.

Nagyvásárok

május 1. Székelykeresztúr

május 2-3. Csíkszereda

május 10., 12. Korond

május 12. Homoródszentmárton

Öreg gazda szerint
Orbánnak a napja hogyha fényes,
A vincellér mint a páva kényes.
Mint az áldozócsütörtök,
Olyan lesz őszi időtök.
Pünkösd-napi esésre
Ne várj áldást vetésre.
Május hava hűvössége
A gazdának üdvössége.

Képek Lövete történetéből

Kiadja a Lövetei Ifjak Egyesülete
a Lövete Közbirtokosság
és Lövete Önkormányzatának
támogatásával
Nyomja a ROTAPRINT nyomda

A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával!

Szerkesztőség: András Mónika, András
Kinga, Lázár László, Mihály János, Mag
István,
Munkatársak: Lázár Béla, András Magdol
na, András Zsolt

Szerkesztőség: 537140 Lövete Gábos utca 140. Tel/Fax: 004-0266-220992, lltamas@nexta.ro